

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

4229-469/24
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 19325 датум 15.07.2025.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије¹ и члана 37. Закона о Заштитнику грађана² у испитном поступку покренутом по сопственој иницијативи, Заштитник грађана је сачинио следећи

**ИЗВЕШТАЈ О СЛУЧАЈУ
СА ПРЕПОРУКАМА**

Заштитник грађана је из средстава јавног информисања упознат са наводима да је АА, ... из ..., 21. новембра 2024. године, након привођења, у полицијској станици у Ул. Краљевића Марка у Новом Саду физички злостављан (...), те да је задобио повреду услед које му је ... 2024. године Према доступним сазнањима, у просторијама полиције у Новом Саду, АА је, док је чекао долазак своје правне заступнице, један полицијски службеник ударио шамар, други му је нанео ударац песницом у главу (изнад уха), након чега му је наложено да устане, а један од њих га је ударио коленом у ..., услед чега се он срушио на под. Затим су та двојица полицијских службеника изашла из просторије. АА је 21. новембра 2024. године било одређено задржавање до 48 сати, а задржан је у Полицијској станици у Бечеју, у којој је и прегледан од стране лекара.

Поводом сазнања о могућој повреди права на неповредивост физичког и психичког интегритета АА радњом органа управе, Заштитник грађана је донео Одлуку о формирању предмета по сопственој иницијативи³ и Закључак о покретању испитног поступка контроле рада Министарства унутрашњих послова, Дирекције полиције, Полицијске управе Нови Сад⁴. У покренутом поступку, представници Стручне службе Заштитника грађана су, 16. децембра 2024. године, обавили надзор над радом Полицијске управе Нови Сад (ПУ Нови Сад) и Полицијске станице Бечеј (ПС Бечеј), којом приликом су у просторијама ПУ Нови Сад и ПС Бечеј прикупили потребна обавештења, извршили увид у релевантну документацију и доступне видео записе, и обавили разговоре са полицијским службеницима.

У седишту ПУ Нови Сад обављен је разговор са ББ, начелником ПУ Нови Сад, који је навео да су према АА 21.11.2024. године поступала два полицијска службеника Полицијске испоставе Стари град (ПИ Стари град), ВВ и ГГ, да је тога дана у ПИ Стари град била гужва због хапшења 13 лица и да није било слободних канцеларија, те да су полицијски службеници спровели лице до зграде седишта ПУ Нови Сад и, у канцеларији која им је уступљена, даље поступали према лицу које је приведено због сумње да је извршило кривично дело *Напад на службено лице*. Навео је да му је познато да су полицијски службеници ПУ Нови Сад, ДД и ЂЂ, уступили канцеларију колегама из ПИ Стари град, а да је са екипом Хитне помоћи у ту канцеларију дошао и полицијски службеник ЕЕ. Додао је да се није мешао у поступање полицијских службеника нити видео АА, а да му је познато да је

¹ „Службени гласник РС“, бр. 98/06.

² „Службени гласник РС“, бр. 105/2021.

³ Акт дел.бр. 30104 од 13.12.2024. године.

⁴ Акт дел.бр. 30105 од 13.12.2024. године.

прегледан од стране лекара Хитне помоћи, да му је дозвољено да разговара са супругом, да му је постављен адвокат по службеној дужности, као и да му је одређено задржавање. Начелник ПУ Нови Сад навео је и да је Сектор унутрашње контроле прикупљао обавештења о случају након медијских натписа да је АА тучен и повређен у полицијској станици.

Према информацијама добијеним током надзора 16. децембра 2024. године, полицијски службеници ПИ Стари град који су поступали према АА нису били на радном месту, јер је полицијски службеник ВВ узео слободан дан, а полицијски службеник ГГ био на годишњем одмору до ... 2024. године. Према АА испред зграде Основног јавног тужилаштва у Новом Саду поступао је полицијски службеник Полицијске испоставе Футог (ПИ Футог) ЖЖ, који га је довео до ПИ Стари град.

Начелник ПУ Нови Сад обавестио је представнике Заштитника грађана и о томе да су видео записи са камера које су у функцији доступни у Сектору за информационе технологије и да је Сектор унутрашње контроле изоловао те снимке. У погледу снимака са камера из ходника ПУ Нови Сад и степенишног дела, који воде до канцеларија инспектора, начелник ПУ је навео да је рисивер на поправци од 22.9.2024. године.

Представници Заштитника грађана обавили су разговор и са начелником Одељења криминалистичке полиције, ЗЗ, који је изјавио да није био надлежан по тој линији рада, због врсте дела, јер је нападнут униформисани полицајац, па је надлежно Одељење полиције. Додао је да није био ни у каквом контакту са АА нити је улазио у канцеларију у којој су полицијски службеници ПИ Стари град поступали према њему.

Потом је у седишту ПУ Нови Сад, у канцеларији бр. 11, на другом спрату, у којој је, према службеним наводима, поступано према АА, обављен разговор са полицијским службеницима ЂЂ, ДД и ЕЕ.

Полицијски службеник ЂЂ навео је да је заједно са колегом ДД уступио канцеларију и компјутер колегама из ПИ Стари град, ради куцања документације, али да је све време био у канцеларији, стојећи уз орман, поред колеге из ПИ Стари град који је седео за столом, испред компјутера. Истакао је да се сећа да АА није желео да седне, а да је као разлог навео да је имао операцију ... године и да му је лакше да стоји, због чега је стајао с леве стране улазних врата. Такође је навео да је пракса да се обавља лекарски преглед лица приведеног са јавног скупа, те да је колега ЕЕ позвао Хитну помоћ. Додао је да је, по доласку лекарке, преглед АА обављен у истој тој канцеларији и у присуству петорице полицијских службеника. На питање да ли је лекарка тражила присуство полицијских службеника прегледу, одговорио је да није, али да је уобичајено да се у присуству полицијских службеника обављају прегледи доведених лица. Описујући лекарски преглед, ЂЂ је навео да је преглед трајао око 15-20 минута, да је лекарка упитала АА како се осећа, да је он рекао да се добро осећа, да је само замолио да отворе прозор, да му је мерен притисак, а да мисли да му је мерен и шећер. Додао је да је АА омогућено и да разговара са својом женом и истакао да је поступање према АА све време било максимално професионално, да није било никаквих инцидентата, да је он био миран и сарадљив и да се никоме није жалио на поступање.

Полицијски службеник ДД је навео да је тога дана радио у истој смени и у истој канцеларији са колегом ЂЂ и да су за потребе поступања колега из ПИ Стари град према доведеном лицу уступили компјутер и остали у канцеларији. Додао је да су колеге из ПИ Стари град довели лице око 10:00 часова, да су обављали разговор са њим у вези са делом, односно спрејом којим је попрскао полицијског службеника током протеста испред зграде Тужилаштва, да је дошла екипа Хитне помоћи која га је прегледала, да је потом дошла и адвокатица, да је АА разговарао телефоном и са својом женом и да се никоме од њих није жалио на болове нити да је задобио ударце и повреде. Додао је да је колега ЕЕ довео екипу Хитне помоћи и остао током прегледа у канцеларији, стојећи унутра поред затворених врата. Истакао је да је чуо да се АА никоме није жалио ни на какву повреду или бол, осим што је рекао докторки да је оперисао

Полицијски службеник ЕЕ у разговору са представницима Заштитника грађана навео је да је 21.11.2024. године између првог и другог спрата зграде затекао екипу Хитне помоћи коју је довео до канцеларије бр. 11, јер су га замолили за помоћ. Додао је да не зна ко је позвао Хитну помоћ, да је током лекарског прегледа био присутан у тој канцеларији, да је стајао крај затворених врата, да је у канцеларији било још четворо колега, од којих двојица из ПИ Стари град и колеге ЂЂ и ДД, да је АА стајао крај врата и нормално комуницирао, да се скинуо у мајицу и лекарки рекао да је оперисао ..., да су му мерили притисак и да се није жалио да га је ико тукао. Додао је да је по обављеном прегледу испратио екипу Хитне помоћи и да се није враћао у ту канцеларију, а да док је био присутан није било недозвољеног поступања према АА. Истакао је да ништа није указивало на то да је лице повређено и да му је познато да је дошла и његова адвокатица и да се ни њој није жалио на поступање полиције.

Представницима Заштитника грађана је, током обављања надзора, у Сектору за информационе технологије, омогућен увид у доступне видео записе. Прегледом видео записа за дан 21.11.2024. године од око 10:00 часова са камере која приказује колски улаз у зграду ПУ Нови Сад у Ул. краља Петра I уочена су возила која улазе у двориште, односно на паркинг, и регистарске ознаке возила, али не и ко је у њима. Увидом је, између осталог, уочено да у 9:59:38 и у 10:15:32 часова улази по једно службено возило марке „Шкода“, као и да око 10:27 часова улази амбулантно возило, које око 10:55 часова излази. Прегледом видео записа са камере која снима бочни улаз и степениште испод просторија за задржавање, уочено је да у 10:28:19 часова улази двочлана екипа Хитне помоћи и пење се степеницама, али и да око 10:29 часова та екипа излази. Према службеним наводима, екипа Хитне помоћи је отишла на други улаз, јер се лице није налазило у Дежурној служби, већ у канцеларијама инспектора, а тај улаз у зграду ПУ, који води од паркинга до канцеларија инспектора, није под видео надзором.

Будући да је АА задржан у просторији за задржавање у ПС Бечеј, представници Заштитника грађана су истога дана у тој станици обавили разговоре са командиром и затеченим полицијским службеницима који су поступали према АА током задржавања или имали сазнања о току задржавања, извршили увид у предмет о задржавању лица, другу релевантну документацију и увид у доступне видео записе.

Командир ПИ Бечеј, ИИ, навео је да 21.11.2024. године није радио, али да је упознат са поступањем према АА током задржавања и да је на захтев Сектора унутрашње контроле 26.11.2024. године сачинио службену белешку у вези са тим. Такође је навео да је именованом у Новом Саду било одређено задржавање до 48 сати, да се задржавање рачунало од 10:00 часова 21.11.2024. године, а да је задржан у ПС Бечеј до сутрадан до око 9:30 часова, за које време је у ПС Бечеј три пута прегледан од стране лекара Хитне помоћи. Додао је да је АА доведен службеним аутом – „Шкодом“, без средстава за везивање и да га је довео 21.11.2024. године полицијски службеник ПИ Стари град ЈЈ, који га је и одвео сутрадан ујутру око 9:30 часова, ради извођења пред тужиоца у Основно јавно тужилаштво у Новом Саду. Задржано лице је током задржавања било смештено у просторију за задржавање бр. 2, није вођено у просторије Дежурне службе, већ је из гараже и службеног аутомобила одмах спроведен у просторију за задржавање. Истакао је да је пракса ПС Бечеј да се увек ради улазни и излазни лекарски преглед задржаног лица, а да је на захтев АА обављен и лекарски преглед убрзо након улазног прегледа, јер се пожалио на бол у пределу Повреда му је констатована на излазном прегледу.

Заменик командира ПИ Бечеј, КК, навео је да је 21.11.2024. године телефоном обавештен да је доведено лице на задржавање и да је одмах обавештен лекар ради обављања улазног прегледа. Додао је да му је познато да АА није имао видљиве повреде и да се на улазном прегледу није жалио ни на какве болове. Истакао је да га је након пола сата од тог прегледа, помоћник командира ЛЛ обавестио да се АА жалио помоћнику вође смене ЛЂ на болове ... (махао је према камери у просторији за задржавање, због чега је ЛЂ отишао до њега да провери да ли је све у реду) и да је на питање зашто то није рекао на прегледу, одговорио да

тада није осећао болове. На поновном прегледу, који је обавила иста лекарка, није му констатована повреда, али сутрадан, на излазном прегледу, доктор је констатовао повреду Заменик командира је напоменуо да му је колега ЉЉ рекао како се задржано лице, пре него што је почео да маше према камери, у неколико наврата држао за

У време надзора у ПС Бечеј, 16. децембра 2024. године у поподневним часовима, био је доступан видео запис са камера од 21. новембра 2024. године, почев од око 18:50 часова, тако да није могао бити извршен преглед снимка довођења задржаног лица у просторију за задржавање и обављања улазног и поновног лекарског прегледа. Представницима Заштитника грађана објашњено је да се снимци аутоматски бришу протеком времена. На снимку из просторије за задржавање види се, између осталог, да лице 21. новембра 2024. године од око 18:50 часова надаље лежи у кревету и дрема или спава, да лежи на левом боку или на леђима, да сутрадан ујутру око 6:53 часова устаје из кревета, да се отежано креће одлазећи до чулавца, као и да се приликом подизања панталона затетурао. Потом се уочава да задржано лице намешта кревет у просторији за задржавање, око 7:08 часова крећући се по просторији изгледа као да вуче једну ногу, а у 9:05 часова доручкује, седећи на кревету. На снимку се види и да је од око 9:23 до око 9:26 часова у просторији за задржавање обављен излазни преглед, без присуства полицијских службеника. Лекарски преглед је обављен у близини одшкринутих врата просторије, вероватно због боље осветљености тог дела просторије вештачким светлом, а из усправног положаја тела лекара током прегледа и дужине трајања прегледа може се претпоставити да је повреда констатована у лекарском извештају - ... - била лако уочљива.

Прегледом снимака уочено је и да 22.11.2024. године око 9:30 часова у гаражу ПС Бечеј улази службено возило марке „Шкода рапид“, да два полицијска службеника потом улазе у ходник у којем се налазе просторије за задржавање и да затим из просторије излази АА и улази у службено возило, на место иза сувозачког, без употребе средстава за везивање.

Из службене белешке командира ПИ Бечеј од 26.11.2024. године, поводом надзора полицијских службеника над задржаним лицем, између осталог, произилази да је АА 21.11.2024. године пре смештања у просторију за задржавање прегледан без присуства полицијских службеника и да је констатовано да негира тегобе и повреде, да је у 13:45 часова смештен у просторију за задржавање по решењу о задржавању ПИ Стари град, да је након тога затражио разговор са полицијским службеницима и пожалио се на бол у ..., да је на питање зашто то није рекао приликом лекарског прегледа одговорио да тада није осећао болове, а да их сада осећа, те да је позвана Хитна помоћ и да је преглед обављен у 14:45 часова. На прегледу се жалио на бол у пределу ... и изјавио да је ударце и повреде задобио у Новом Саду, ПС Стари град, што је констатовано у извештају. На прегледу обављеном пре изласка из просторије за задржавање, 22.11.2024. године у 09:20 часова, доктор је констатовао да АА има оток и хематом у пределу ..., а навео је да је повређен пре доласка у ПС Бечеј. У белешци је наведено и да је током боравка у просторији за задржавање ПС Бечеј над АА вршен стални видео надзор и надзор од стране полицијског службеника, а времена вршења надзора назначена су у записнику о задржавању. Задржавање је трајало до 22.11.2024. године у 09:30 часова, када је АА преузео полицијски службеник ПИ Стари град ЈЈ.

У Решењу о задржавању је, између осталог, наведено да се задржавање има рачунати од 21.11.2024. године, од 10:00 сати, када је ухапшен, односно када се одазвао на позив, и да је осумњиченом 21.11.2024. године у 11:00 сати саопштено да је према њему примењена мера задржавања. Решење је донео и парафирао полицијски службеник ВВ, поред имена задржаног лица констатовано је да је одбио да потпише, а испод имена браниоца стоји параф, без печата браниоца. У прегледу података о доведеном лицу као време довођења унето је 21.11.2024. године у 8:50 часова, а наведено је и да лице нема видљивих повреда и не жали се на повреде.

У Записник о задржавању лица уписано је, између осталог, време вршења надзора над задржаним лицем, лично име полицијског службеника који је обавио надзор и напомена. Од укупно 29 уписа о извршеном надзору над задржаним лицем, 20 је са напоменом да лице спава, 3 да се шета у просторији, и по једна да лежи на левом боку, лежи на леђима, седи на кревету и једе, седи на кревету, врши нужду, а у вези са обиласком 21.11.2024. године у 17:30 уписана је напомена да је лице будно и да нема примедби. Међутим, у Записник о задржавању лица није уписан обилазак од стране полицијског службеника, на захтев лица, након улазног лекарског прегледа нити записник садржи податке о обављеном тзв. улазном и следећем прегледу. Наиме, у Записник о задржавању лица уписано је да је обављен преглед ради задржавања у 10:18 часова у присуству службеног лица, ради безбедности лекара, и да нису уочене повреде. Такође, уписан је и излазни преглед на којем је констатована повреда ..., али не и подаци о прегледима обављеним 21.11.2024. године у 13,35 и 14,45 часова.

Из Записника о задржавању даље произлази да је лице примљено без повреда и да се није жалило на повреде, као и да је на излазном лекарском прегледу констатован оток и хематом у пределу ..., а записник је потписан од стране задржаног лица без примедби и од стране овлашћеног службеног лица.

Записник садржи податке о времену obroka из којих произилази да су задржаном лицу дата три obroka и по флашица воде 21.11.2024. године у 13:45 и у 19:00 часова, као и сутрадан у 7:00 часова ујутру.

У документацији је затечен и образац обавештења о правима задржаног лица од 21.11.2024. године са парафом полицијског службеника и парафом испод имена браниоца, а без печата браниоца, и са напоменом да је задржано лице одбило да потпише образац који је прочитало из разлога што сматра да је дело учинио у самоодбрани.

Из садржине документације може се закључити да према АА нису примењивана средства за везивање нити друга, законом прописана, средства принуде.

Из лекарске документације произилази да на првом лекарском прегледу, који је обављен 21.11.2024. године у згради ПУ Нови Сад у Ул. краља Петра I од стране лекара Завода за хитну медицинску помоћ Нови Сад, са уписаним временом доласка екипе у 10:10 часова, АА нису констатоване никакве повреде нити се на њих жалио. Наведено је да пацијент негира повреде и тегобе, а на формулару је, између осталог, означено да нормално хода. У извештају са другог лекарског прегледа који је обављен 21.11.2024. године у 13:35 часова у ПС Бечеј од стране лекара Дома здравља „Бечеј“, Службе хитне медицинске помоћи, такође је наведено да пацијент негира тренутне тегобе и повреде.

У извештају лекара Дома здравља „Бечеј“, Службе хитне помоћи, са трећег лекарског прегледа који је обављен 21.11.2024. године у 14:45 часова у ПС Бечеј од стране исте лекарке која је обавила други преглед АА, наведено је да се пацијент „предомислио“, да је сада осетио да га боли предео ..., да наводи да је задобио ударац коленом, а да објективно нема видљивих повреда, промена, отока; наводи да је задобио ударац песницом у пределу ..., обј. нема видљивих повреда, промена, отока, деформитета; наводи да је ове повреде задобио у Новом Саду. На полеђини извештаја, уписано је ПС Стари град – од стране полицајца. У извештају је наведено и да је дат савет, а у пољу означеном као дијагноза уписано је

На четвртом лекарском прегледу који је обављен 22.11.2024. године у 09:20 часова у ПС Бечеј од стране лекара Дома здравља „Бечеј“, Службе хитне медицинске помоћи, пре изласка из просторије за задржавање, АА је лекар констатово оток и хематом у пределу ..., за које је пацијент навео да је повређен пре доласка у ПС Бечеј.

По обављеном надзору, имајући у виду информацију да је Сектор унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова изоловао видео записе у вези са конкретним случајем, Заштитник грађана је, актом бр. 30564 од 18.12.2024. године, од Министарства унутрашњих послова затражио изоловане видео записе са камера из Полицијске управе Нови Сад, као и из

Полицијске станице Бечеј за 21. новембар 2024. године у периоду од довођења АА у ту полицијску станицу и смештаја у просторију за задржавање до 18,50 часова. Такође је затражено обавештење о томе да ли је Сектор унутрашње контроле обавио унутрашњу контролу законитости рада полицијских службеника Полицијске управе у Новом Саду и које је чињенице и околности утврдио, као и да ли је евентуално иницирано покретање дисциплинских поступака према одређеним полицијским службеницима.

Министарство унутрашњих послова, Секретаријат, актом 02/8 број .../25-2 од 20.01.2025. године, обавестило је Заштитника грађана да су полицијски службеници Сектора унутрашње контроле извршили одговарајуће провере и сачинили извештај који је достављен у прилогу. У извештају Сектора унутрашње контроле 05.2. број .../25-1 од 17.01.2025. године наведено је да су полицијски службеници тог сектора, Одсек – Центар Нови Сад, Одељење за координацију рада центара, поступали по захтеву Основног јавног тужилаштва у Новом Саду од 25. новембра 2024. године, којим је затражено прикупљање потребних обавештења у вези са кривичном пријавом поднетом против непознатих полицијских службеника, који су, како се наводи у пријави, 21.11.2024. године извршили кривично дело Злостављање и мучење на штету АА.

У вези са захтевом за достављање изолованих видео записа, у извештају Сектора унутрашње контроле наводи се да су полицијски службеници 27.11.2024. године сачинили извештај, који су заједно са списима предмета и снимцима надзорних камера Полицијске управе у Новом Саду и Полицијске станице у Бечеју доставили Основном јавном тужилаштву у Новом Саду.

Из наведеног извештаја произилази да је, потом, одређен пренос месне надлежности са Основног јавног тужилаштва у Новом Саду на Основно јавно тужилаштво у Сремској Митровици, као и да је Сектор унутрашње контроле, поступајући по захтеву тог тужилаштва за обављање разговора са већим бројем лица и прикупљањем потребне документације, 11.12.2024. године сачинио извештај, и доставио га на разматрање и доношење јавнотужилачке одлуке.

Поводом питања да ли је Сектор унутрашње контроле, евентуално, иницирао покретање дисциплинских поступака према одређеним полицијским службеницима, у извештају Сектора унутрашње контроле је указано да је, сходно одредби члана 2 став 1 Уредбе о начину спровођења дисциплинског поступка у Министарству унутрашњих послова, иницијативу за покретање дисциплинског поступка против запосленог дужан да поднесе непосредни руководиоца, у најкраћем року од дана сазнања за повреду службене дужности.

У вези са одговором Министарства унутрашњих послова примљеним 27.01.2025. године, а будући да исти не садржи тражене податке и видео записе, Заштитник грађана се, актом бр. 2872 од 05. фебруара 2025. године, поново обратио Министарству унутрашњих послова са захтевом да за потребе поступка који Заштитник грађана води у оквиру надлежности прописаних Законом о Заштитнику грађана, достави овом органу копије видео записа којима располаже у вези са конкретним случајем, указујући да су поступак који води јавно тужилаштво и поступак који води Заштитник грађана два одвојена поступка и да питања упућена Сектору унутрашње контроле произилазе из законом прописаних овлашћења Сектора унутрашње контроле да врши контролу законитости рада полицијских службеника, као и да, у складу са одредбом члана 227 став 2 Закона о полицији⁵, у случају када утврди да је приликом поступања полицијског службеника дошло до прекорачења полицијских овлашћења којима су повређена права која штити Заштитник грађана, о томе поред министра и јавног тужиоца обавести и Заштитника грађана, и из одредбе члана 231 став 2 истог закона, којом је прописано и да начелник Сектора унутрашње контроле налаже руководиоцу контролисаних организационе јединице Министарства, отклањање утврђених незаконитости и реализацију мера одговорности у складу са законом и другим прописима донетим на основу закона.

⁵ „Службени гласник РС“, број 6/2016, 24/2018 и 87/2018.

Министарство унутрашњих послова доставило је Заштитнику грађана копију извештаја Сектора унутрашње контроле, Одељења за оперативне активности 05.2 бр. .../25-4,5 од 25.02.2025. године у којем је наведено да полицијски службеници тог сектора не поседују тражене копије снимака надзорних камера, јер су исти достављени поступајућем јавном тужилаштву.

У даљем току поступка, Заштитник грађана је, ради прикупљања додатних информација и обављања разговора са полицијским службеницима који су поступали према АА, а који су приликом претходног надзора били одсутни, дана 14. априла 2025. године, поново обавио непосредан надзор над радом ПУ Нови Сад.

У ПИ Стари град обављен је разговор са полицијским службеником ВВ, који је навео да је детаљну изјаву дао службеницима Сектора унутрашње контроле убрзо након 21. новембра 2024. године, а потом и јавном тужиоцу, да се због протека времена не сећа детаља, времена и следа радњи, али да се АА њему није жалио на било какве повреде нити га је пред њим ико ударао. Додао је да су тога дана полицијски службеници ЖЖ из ПИ Футог и ММ, помоћник командира ПИ Стари град, довели АА у ПИ Стари град, јер је на протесту испред зграде Тужилаштва у Новом Саду, око 8,30 часова, попрскао сузавцем полицијског службеника НН из ПС Бач. Сећа се да је АА по довођењу у ПИ Стари град стајао у ходнику испред Дежурне, а потом био у просторији – канцеларији до Дежурне, у којој је колега ЖЖ сачињавао службену белешку у вези са догађајем. Такође се сећа да су тога дана биле заузете све канцеларије у ПИ Стари град, због хапшења у вези са падом надстрешнице, да мисли да га је заменик командира ПИ Стари град, ЊЊ, известио да ће имати обезбеђену канцеларију у Одељењу криминалистичке полиције ПУ Нови Сад у згради у Краља Петра I, те да је, заједно са приправником ГГ, спровео АА службеном „Шкодом“ до те зграде. Додао је да мисли да је дежурног тужиоца о довођењу осумњиченог обавестио заменик командира и да му је он и пренео квалификацију дела, а да се он после, из ПУ Нови Сад, чуо телефоном са тужиоцем ради постављања адвоката по службеној дужности и доношења решења о задржавању. Истакао је да је време почетка задржавања одредио јавни тужилац, а не он, о чему је сачинио и службену белешку.

Према наводима полицијског службеника ВВ, у зграду ПУ Нови Сад ушли су са дворишне стране, на други улаз, колеге ЂЂ и ДД су им уступили канцеларију на другом спрату, мисли да је број 11. Навео је да се сећа да се АА жалио на дисање, да је поменуо да има проблема са ... и да су правили паузу између спратова док су се пели уз степенице зграде. Даље је навео да је из канцеларије позвао ПИ Стари град – Дежурану да би они звали Хитну помоћ, ради обављања лекарског прегледа АА, пре задржавања, да је за време лекарског прегледа био испред канцеларије и са врата посматрао лекарски преглед, а да се за друге полицијске службенике не сећа где су били током лекарског прегледа. Сећа се да је колега ЕЕ довео екипу Хитне помоћи.

Према наводима ВВ, АА није имао контакт ни са ким другим, осим са полицијским службеницима, здравственим радницима и адвокатицом постављеном по службеној дужности, са којом није имао поверљив разговор већ су врло кратко попричали и није јој се пожалио. АА је одбио да потпише решење о задржавању, које му је саопштио у 11,00 часова, не наводећи разлог због којег не жели да потпише предметно решење. Након тога је спроведен на задржавање у ПС Бечеј, јер су у тој ПС биле слободне просторије за задржавање.

У службеној белешци истог полицијског службеника, КУ .../24 од 21.11.2024. године, наведено је да је АА доведен у 08:50 часова у просторије ПИ Стари град, због к.д. *Напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. КЗ*, да је за именованог, по одобрењу ОЈГ у Новом Саду, донето решење о задржавању до 48 часова, а да по налогу ОЈГ, задржавање тече од 10:00 часова 21.11.2024. године, а не од момента када је лице приступило у просторије ПИ Стари град.

Из релевантне документације може се закључити да је јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Новом Саду, актом КТР .../24 од 21.11.2024. године, одобрила задржавање АА у трајању до 48 сати, ради саслушања, уз обавезу овлашћеног службеног лица да у року од 2 часа од времена хапшења, одазивања на позив, од када је осумњиченом саопштено да је задржан, донесе и уручи решење о задржавању. У наведеном одобрењу нема података о времену почетка трајања задржавања.

Представници Заштитника грађана су потом у ПИ Футог обавили разговор са полицијским службеником ЖЖ, који је навео да је 21. новембра 2024. године био испред зграде суда и тужилаштва у Новом Саду, да је стајао метар ипо од кордона полиције, на врху степеништа са леве стране и да је око 8,30 часова видео да се једно ... лице приближило припаднику Интервентне јединице и попрскало га спрејом - сузавцем по лицу испод дигнутог визира, те да је пришао лицу, ухватио га за зглоб руке, узео му канистер сузавца и замолио га да пође са њим, што је лице и учинило. ЖЖ је даље навео да није употребио средства за везивање према АА, да га је, заједно са колегом, довео службеним аутом у ПИ Стари град, где је сачинио службену белешку у просторији до Дежуране, а да је АА тада прво био у ходнику испред, на клупи или испред клупе, а онда заједно са једним млађим полицијским службеником који га је обезбеђивао, ушао у исту ту просторију поред Дежуране. ЖЖ је навео да је АА у тој канцеларији колега дозволио да се јави жени са свог мобилног телефона. Додао је да се он, потом, попео на I спрат зграде и предао службену белешку заменику командира ПИ Стари град, ММ, а да је заменик командира онда позвао дежурног јавног тужиоца. Истакао је да у његовом присуству АА нико није ни пинуо и да од момента када је започео довођење, АА није био у контакту ни са ким осим полицијских службеника и да га је предао колегама, ММ и још једном поручнику из ПИ Стари град којем не зна име. У ПИ Стари град је био од око 9:00 до око 9:50 часова.

Имајући у виду информацију да је приправник ГГ сада полицијски службеник распоређен у Интервентну јединицу и да се у време надзора налазио у ..., представници Заштитника грађана су са њим обавили разговор у канцеларији ... Полицијски службеник ГГ је навео да је био на годишњем одмору до ... 2024. године, а да је након тога распоређен у Полицијску испоставу за дежурства, интервенције и обезбеђење ПУ Нови Сад. Навео је да се због протекла времена не сећа сатница и ничега посебно, али да се сећа да је заменик командира ПИ Стари град одредио да иде са полицијским службеником ВВ у ПУ Нови Сад у зграду у Краља Петра, где им је уступљена канцеларија ради поступања према лицу, јер су 21. новембра 2024. године „дошли неки из Београда и била је велика гужва у ПИ Стари град“, па није било слободних канцеларија. Сећа се да је у службеном аутоу седео на задњем седишту, поред АА, да су ушли на главни улаз зграде, да се АА приликом пењања степеништем зграде у Краља Петра жалио на дисање и да су на првом спрату застали и направили паузу. Такође се сећа да им је АА тада рекао да има проблем с ... од раније. У канцеларији на II спрату која им је уступљена биле су и друге колеге, не може да се сети колико њих, један је довео екипу Хитне помоћи, а АА је негирао да му треба Хитна помоћ. На питање где су били он и други полицијски службеници током лекарског прегледа, ГГ је навео да му се чини да су изашли и били испред врата, али да не зна да ли су врата била отворена или затворена. Навео је да није пратио лекарски преглед, а да је преглед трајао око 5-6 минута. Сећа се да је АА колега ВВ одобрио да се преко свог мобилног телефона јави супрузи. Напомиње да га пред њим нико није ударио и да се АА њему, а колико му је познато ни другима, није жалио да га је неко ударио. Напоменуо је да је АА био у контакту само са полицијским службеницима и екипом Хитне помоћи, јер нико други ту ни не може да уђе и да су из зграде у Краља Петра прво отишли до ПИ Стари град, где им се придружио и колега ЈЈ, а потом одатле наставили у ПС Бечеј. Сутрадан ујутру, у повратку из ПС Бечеј, полицијски службеници су АА, у истом саставу (ВВ, ЈЈ и ГГ) извели из просторије за задржавање и у гаражи увели у службени ауто.

Ни приликом овог, као ни приликом обављања претходног надзора, полицијски службеници са којима су представници Заштитника грађана обавили разговоре нису

пружили никакво објашњење о томе како је дошло до повреде која је констатована АА на излазном лекарском прегледу у ПС Бечеј.

* * *

Уставом Републике Србије⁶, чланом 23, прописано је да је људско достојанство неприкосновено и да су сви дужни да га поштују и штите.

Чланом 25 Устава Републике Србије, зајамчено је да је физички и психички интегритет неповредив, да нико не може бити изложен мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању, нити подвргнут медицинским или научним огледима без свог слободно датог пристанка, док је чланом 28. прописано да се према лицу лишеном слободе мора поступати човечно и с уважавањем достојанства његове личности; да је забрањено свако насиље према лицу лишеном слободе и изнуђивање исказа.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода⁷, у члану 3, прописује да нико не сме бити подвргнут мучењу, или нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању.

Конвенција против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака⁸, дефинише "тортуру" као сваки акт којим се једном лицу намерно наносе бол или тешке физичке или менталне патње у циљу добијања од њега или неког трећег лица обавештења или признања или његовог кажњавања за дело које је то или неко треће лице извршило или за чије извршење је осумњичено, застрашивања тог лица или вршења притиска на њега или застрашивања или вршења притиска на неко треће лице или из било којег другог разлога заснованог на било ком облику дискриминације ако тај бол или те патње наноси службено лице или било које друго лице које делује у службеном својству или на његов подстицај или са његовим изричитим или прећутним пристанком. Тај израз се не односи на бол или патње које су резултат искључиво законитих санкција, неодвојивих од тих санкција или које те санкције проузрокују.

Чланом 2. наведене Конвенције предвиђено је да свака држава чланица предузима законске, административне, судске и друге ефикасне мере како би спречила извршење аката тортуре на територији под њеном јурисдикцијом. Члановима 12, 13. и 14. Конвенције предвиђено је да се свака држава чланица стара да њени надлежни органи неодложно изврше непристрасну истрагу сваки пут када постоје оправдани разлози да се посумња да је акт тортуре извршен на територији под њеном јурисдикцијом. Свака држава чланица обезбеђује сваком лицу које тврди да је било подложно тортури на некој територији под њеном јурисдикцијом право да се жали надлежним органима сопствене државе која ће неодложно и непристрасно испитати случај.

Чланом 24. став 1. Закона о Заштитнику грађана⁹, прописано је да органи управе имају обавезу да сарађују са Заштитником грађана и да му омогуће приступ просторијама и ставе на располагање све податке којима располажу, а који су од значаја за поступак који води односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.

Чланом 33. став 1. тачка 7) и 9) Закона о полицији¹⁰ прописано је да се при обављању полицијских послова, Полиција придржава утврђених и достигнутих стандарда полицијског поступања, узимајући у обзир међународно опште прихваћене стандарде поступања који се

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 98/2006.

⁷ „Службени лист СЦГ - Међународни уговори“, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005 - испр. и „Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 12/2010.

⁸ "Службени листу СФРЈ - Међународни уговори", бр. 9/91 од 2.8.1991. године.

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 105/2021.

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 6/2016, 24/2018 и 87/2018.

односе на забрану мучења и примене нечовечних и понижавајућих поступака и придржавање професионалног понашања и интегритета.

Чланом 25. став 1. Закона о здравственој заштити¹¹ прописано је да сваки грађанин има право да здравствену заштиту остварује уз поштовање највишег могућег стандарда људских права и вредности, односно има право на физички и психички интегритет и на безбедност његове личности, као и на уважавање његових моралних, културних, религијских и филозофских убеђења.

Чланом 14. став 1. Закона о правима пацијената¹² прописано је да пацијент има право на поверљивост свих личних информација, које је саопштио надлежном здравственом раднику, односно здравственом сараднику, укључујући и оне које се односе на стање његовог здравља и потенцијалне дијагностичке и терапијске процедуре, као и право на заштиту своје приватности током спровођења дијагностичких испитивања и лечења у целини. Ставом 3. истог члана прописано је да прегледу пацијента и предузимању медицинских мера уопште, могу присуствовати само они здравствени радници, односно здравствени сарадници који непосредно учествују у прегледу пацијента и предузимању медицинских мера.

Кодексом полицијске етике¹³ утврђују се правила о етичком поступању полицијских службеника у Министарству унутрашњих послова, у циљу јачања интегритета, очувања и промовисања достојанства и угледа полицијских службеника, кроз подизање њихове свести о значају поштовања етичких принципа и стандарда у раду, као и у циљу очувања и пружања подршке владавини права и јачања поверења грађана у рад Министарства; правила о етичком поступању утврђена овим кодексом у складу су са Европским кодексом полицијске етике и међународним актима који се односе на полицију; поштујући правила поступања из овог кодекса полицијски службеници изражавају вољу, спремност и доследност да поступају на законит, професионалан, праведан и хуман начин.

У случају ограничења људских и мањинских права полицијски службеници поступају поштујући достојанство, углед и част сваког појединца и друга основна права и слободе човека.¹⁴ Понашање супротно одредбама Кодекса представља повреду службене дужности, у складу са законом.¹⁵

Чланом 32. Правилника о полицијским овлашћењима¹⁶ прописано је да се време задржавања лица рачуна од момента започињања примене полицијског овлашћења довођење када су се стекли услови за задржавање у прекршајном поступку, односно од момента хапшења или одазивања на позив када су се стекли услови за задржавање у кривичном поступку.

Када појединац изнесе доказиву тврдњу о томе да су га полицајци или други слични државни службеници озбиљно злостављали, незаконито и у супротности са чланом 3, та одредба тумачена заједно са општом обавезом државе прописаном у члану 1, да „јамчи свакоме у (својој) надлежности права и слобода одређене ...Конвенцијом“, захтева да буде спроведена делотворна званична истрага, подобна да доведе до тога да одговорни буду идентификовани и кажњени. Уколико не би било тако, општа правна забрана мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања би, упркос свом суштинском значењу, била неделотворна у пракси и било би могуће да у неким случајевима службена лица крше права особа над којима имају контролу без икаквог ризика да буду кажњена.¹⁷

¹¹ „Службени гласник РС“, број 107/2005, 72/2009 - др. закон, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - др. закон, 93/2014, 96/2015 и 106/2015.

¹² „Службени гласник РС“, број 45/2013.

¹³ „Службени гласник РС“, бр. 85/2023, члан 1.

¹⁴ Члан 7. став 2 Кодекса полицијске етике.

¹⁵ Члан 23. Кодекса полицијске етике.

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 41/2019 и 93/2022.

¹⁷ Пресуде Европског суда за људска права у предметима Kmetty против Мађарске, представка бр. 57967/00; Poltoratskiy против Украјине, представка бр. 38812/97.

Решеност државних власти да се боре против изузимања од одговорности не сме ничим бити доведена у сумњу. Ако би се то десило, свако деловање на другим нивоима било би отежано. Уколико и када је то неопходно, државне власти треба без оклевања да пошаљу јасну поруку, путем формалне изјаве са највишег политичког нивоа, да за мучење и остале облике злостављања мора постојати „нулта толеранција“.¹⁸

Након посете Републици Србији у марту 2021. године, Европски комитет за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни и поступака (ЦПТ) је у Извештају¹⁹ навео да је делегација ЦПТ-а поново од притворених лица примила значајан број веродостојних и доследних навода о физичком злостављању од стране полицијских службеника... Наводно физичко злостављање састојало се првенствено од шамарања, удараца песницом и ногом, и удараца пендреком по различитим деловима тела, примене електро-шокова из ручних уређаја и помоћу аутомобилских акумулатора и присиљавања притворених особа да дуже времена буду у стресним положајима. Такође, у Извештају о посети наведено је да систем сталног праћења стандарда и поступака за разговоре са полицијом треба применити како би се олакшала истрага свих навода о злостављању. То би захтевало тачно снимање полицијских разговора које би требало обавити са електронском опремом за аудио и видео снимање. Такође би требало тражити да се систематски води евиденција о времену када започињу и завршавају се разговори, о било ком захтеву који је притворено лице поднело током разговора и о лицима која су била присутна током сваког разговора.

Лишење слободе од стране органа државне власти је фактичка радња ограничења личне слободе, те је од посебног значаја поступање државних службеника према лицу које је лишено слободе. У моментима када је лична слобода грађанина ограничена, обавеза полицијског службеника да приликом вршења полицијских овлашћења поступа професионално, одговорно и хумано и да поштује људско достојанство, углед и част сваког лица и друга његова права и слободе, постаје основни постулат у извршавању полицијских задатака.

У случају указивања на повреду психичког и физичког интегритета грађанина од стране полицијских службеника, потребно је да се о тим наводима одмах обавесте надлежни органи и спроведу све неопходне мере и активности у циљу испитивања основаности навода, спречавања одмазде према извору информације и утврђивања одговорности службених лица.

Сходно позитивним прописима, правилима међународног права и важећим стандардима државни органи су дужни да се уздрже од било ког облика злостављања и обавезни су да на одговарајући начин истраже и казне злостављање. Државни органи су дужни да спроведу ефикасну истрагу и утврде да ли је до злостављања заиста дошло увек када грађанин укаже да је он или нека друга особа била злостављана, или када државни органи на други начин дођу до информација које указују на то да је неко злостављан. Наравно, наводи о злостављању треба да су поткрепљени бар неким од доказа који стварају основе за сумњу да је грађанин био злостављан.

Заштитник грађана наглашава да у поступцима у којима наводна жртва тврди да је била злостављана док је била лишена слободе и приложи доказе који указују да је у то време претрпела повреде, терет доказивања је на држави. Установљен је стандард - претпоставка у корист тврдње да је за повреде одговорна држава, а на државним органима је да пруже уверљиво објашњење о томе како су повреде настале.

Истрага навода о злостављању мора бити благовремена, свеобухватна и делотворна. Наведено значи да поступак мора бити вођен без одуговлачења, да морају бити предузете све неопходне истражне радње и да истрага навода о злостављању мора бити вођена на начин који омогућује да починиоци буду индетификовани. Такође, **истрага навода о**

¹⁸ Извод из 14. Општег извештаја ЦПТ, тачка 42.

¹⁹ CRT/Inf (2022) 03.

злостављању мора бити окончана у разумном року. Држава не сме да дозволи да у поступку дође до одуговлачења за које се не може понудити разумно објашњење, а које ће довести до застарелости. Починиоци злостављана треба да буду кажњени, а казна треба да буде примерена тежини извршеног дела и да заиста буде извршена.

Заштитник грађана указује на став Европског комитета за спречавање мучења да службена лица у односу на које постоје довољно озбиљни наводи за злостављање треба да током поступка буду привремено удаљени из службе до доношења коначне одлуке. Осим тога, државни органи су обавезни да потенцијалну жртву, односно њој блиска лица, благовремено и у разумној мери обавештавају о току истраге и њеним резултатима.

У Закључним запажањима Комитета против тортуре о Другом периодичном извештају Републике Србије²⁰, изражена је забринутост због покушаја оспоравања надлежности Заштитника грађана да поступа по представкама ако је покренут кривични поступак и наглашено да држава уговорница треба да обезбеди делотворан и независан рад Заштитника грађана и суздржи се од задирања у његов мандат да поступа по представкама у појединачним случајевима, без обзира да ли је кривични поступак покренут.²¹

* * *

У испитном поступку оцене законитости и правилности рада Министарства унутрашњих послова, Дирекције полиције, Полицијске управе Нови Сад, Заштитник грађана је утврдио да је АА из Новог Сада, током лишења слободе, поступањем контролисаног органа повређено право на неповредивост физичког и психичког интегритета, као и право на приватност и поверљивост лекарског прегледа.

Наведено из разлога што је АА приведен у ПИ Стари град без повреда, а док је био у власти и под контролом полиције задобио је повреду, констатовану на лекарском прегледу, за коју је навео да ју је задобио од стране полицијских службеника у Новом Саду, као и из разлога што први лекарски преглед именованог није обављен у складу са важећим прописима и стандардима.

Заштитник грађана је имао у виду да је полиција одговорна за безбедност лица док је у њеној власти, да АА током лишења слободе није био у контакту са другим лицима, осим полицијских службеника, здравствених радника и браниоца, да Министарство унутрашњих послова и поступајући полицијски службеници нису понудили никакво објашњење о томе како је АА задобио констатовану повреду, док је АА лекарима на два прегледа навео да је повреду задобио од стране полицијских службеника у Новом Саду, пре доласка у ПС Бечеј.

Заштитник грађана још једном наглашава да је у поступцима у којима наводна жртва тврди да је била злостављена док је била лишена слободе и приложи доказе који указују да је у то време претрпела повреде, терет доказивања на држави. Установљен је стандард - претпоставка у корист тврдње да је за повреде одговорна држава, а на државним органима је да пружи уверљиво објашњење о томе како су повреде настале. У конкретном случају такво објашњење је изостало.

Приликом оцене законитости и правилности поступања контролисаног органа, Заштитник грађана је имао у виду следеће чињенице:

АА је доведен у ПИ Стари град без повреда, а по истеку задржавања у ПС Бечеј изашао је са констатованом повредом - ..., за коју је навео да ју је задобио пре доласка у ПС Бечеј. На првом лекарском прегледу нису уочене повреде нити се АА на исте жалио, при чему је могуће да је преглед обављен и пре него што је поменути грађанин повређен. На другом лекарском прегледу, обављеном 21.11.2024. године у 13:35 часова у ПС Бечеј наведено је да пацијент негира тренутне тегобе и повреде, док се на трећем лекарском прегледу, који је

²⁰ CAT/C/SRB/CO/2.

²¹ Параграф 21.

затражио убрзо након другог прегледа, а који је обављен у 14:45 часова, АА лекарки пожалио да осећа бол у ..., да је задобио ударац коленом, као и да је задобио ударац песницом у ... у Новом Саду, дајући прихватљиво објашњење да се предомислио јер приликом претходног прегледа није осећао бол, а да га сада осећа. На полеђини лекарског извештаја са тог прегледа, уписано је ПС Стари град – од стране полицајаца. Иако на том прегледу нису констатоване видљиве повреде, промене или оток, унета је дијагноза у виду ..., а сутрадан, на излазном прегледу лекар је констатовао и описао повреду у виду ...

Заштитник грађана је утврдио да први лекарски преглед обављен 21.11.2024. године у згради седишта ПУ Нови Сад у канцеларији бр. 11 у присуству полицијских службеника није обављен у складу са важећим прописима и стандардима, јер није поштована и обезбеђена приватност и поверљивост лекарског прегледа, односно јер су прегледу, без захтева лекара, присуствовали полицијски службеници. Без обзира на чињеницу што је могуће да АА тада није ни био повређен, већ да је повреду задобио након одласка екипе Хитне помоћи, Заштитник грађана сматра да, у описаним околностима, из страха од одмазде, није реално очекивати да ће лице користити могућност да се пожали лекару на злостављање од стране полицијских службеника.

Будући да је приступ лекару и обављање лекарског прегледа у складу са важећим прописима и стандардима једна од веома значајних заштитних мера за спречавање злостављања, али и за потпуно утврђивање чињеничног стања када до злостављања дође, присуство полицијских службеника би, у складу са важећим стандардима, требало омогућити само на захтев лекара, након што полицијски службеник лекара упозна са евентуалним безбедносним разлозима и ризицима, и то на начин да полицијски службеник може да види преглед, али не и да чује садржину остварене комуникације између лекара и пацијента.

У испитном поступку утврђена је и неправилност у поступању полицијских службеника на начин да почетак задржавања није правилно рачунат, с обзиром на то да се, према Правилнику о полицијским овлашћењима, време задржавања лица рачуна од момента хапшења или одазивања на позив када су се стекли услови за задржавање у кривичном поступку, а да одобрење јавног тужиоца у конкретном случају не обухвата и одређивање времена почетка задржавања, како се то наводи у службеној белешци поступајућег полицијског службеника. Наиме, почетак задржавања рачунат је од 10:00 сати, иако је лице ухапшено и приведено више од сат времена пре тога.

Најзад, у испитном поступку уочени су и одређени недостаци у раду ПУ Нови Сад, као и одступања од добре праксе Министарства унутрашњих послова, а што је отежало утврђивање чињеничног стања и спровођење испитног поступка који води Заштитник грађана.

Наиме, улаз, степениште и ходници којима је АА спроведен до и од канцеларије криминалистичких инспектора у згради ПУ Нови Сад у Ул. краља Петра нису били под видео надзором, односно камере нису биле у функцији (добијено је објашњење да је „рисивер на поправци од 22.9.2024. године“). С тим у вези, Заштитник грађана констатује да ово није први случај у ПУ Нови Сад, у згради у Ул. краља Петра да се лице спроводи у канцеларије криминалистичких инспектора преко улаза, ходника и степеништа који нису под видео надзором или постављене камере нису у функцији, те указује да би обезбеђивање адекватног видео надзора унутар зграде, ходницима и степеништем којима се спроводе лица лишена слободе, значајно допринело утврђивању чињеничног стања код оптужби за злостављање.

Утврђивање чињеничног стања у конкретном случају отежала је и чињеница да Министарство унутрашњих послова није Заштитнику грађана доставило изоловане видео записе, као ни податке о томе које је чињенице и околности, од значаја за поступак који води Заштитник грађана, утврдио Сектор унутрашње контроле, образлажући своје поступање тиме што је наведено достављено тужилаштву. Уједно, нема података о томе да је Министарство унутрашњих послова предметне снимке затражило од других

организационих јединица тог министарства, као што је Сектор за информационе технологије, нити да је сматрало да је целисходно да, за потребе поступка који води Заштитник грађана, прибави копију снимака надзорних камера од поступајућег јавног тужилаштва, или пак да за Заштитника грађана сачини посебан извештај који садржи тражене информације и податке.

На овај начин, Министарство унутрашњих послова је поступило супротно законској обавези сарадње и достављања свих података који су од значаја за поступак који Заштитник грађана води.

У том погледу, Заштитник грађана је уочио и да постоји неуједначена пракса Министарства унутрашњих послова, јер је у бројним поступцима које је Заштитник грађана водио, а односили су се на повреду права на неповредивост физичког и психичког интегритета, Сектор унутрашње контроле достављао овом органу копије извештаја које је претходно доставио јавном тужилаштву. С тим у вези, Заштитник грађана указује да је праксу потребно доследно примењивати, а не селективно нити произвољно, и заснивати је на важећим прописима, што би допринело правној сигурности и јачању поверења грађана у органе јавне власти.

Ради отклањања уочених недостатака, као и у циљу унапређења рада органа управе и спречавања сличних пропуста у будућности, на основу члана 37. став 3. Закона о Заштитнику грађана, Заштитник грађана упућује следеће препоруке:

1. Министар унутрашњих послова, директор полиције и начелници полицијских управа ће, остварујући своју улогу у борби против некажњивости за тортуру, послати јасну поруку да је неадекватно поступање према грађанима противзаконито, непрофесионално и да подлеже одговарајућим санкцијама. Достизање наведеног циља ће се осигурати спровођењем делотворне истраге, утврђивањем индивидуалне одговорности и санкционисањем одговорних полицијских службеника.
2. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад, обавестиће АА из Новог Сада о могућности остваривања права на накнаду штете поводом повреде његових права током лишења слободе, 21.11.2024. године. Министарство унутрашњих послова ће након исплате накнаде штете АА о томе обавестити Државно правобранилаштво ради предузимања радњи из надлежности тог органа како би се од службеника који је штету проузроковао наплатио плаћени износ накнаде штете.
3. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад ће предузети законом прописане активности, мере и радње ради утврђивања индивидуалне одговорности полицијског/их службеника у конкретном случају за теже повреде службене дужности. Министарство унутрашњих послова ће о исходу предузетих активности и радњи обавестити Заштитника грађана.
4. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад ће обезбедити да се лекарски прегледи лица обављају у складу са важећим прописима и стандардима, по правилу, без присуства немедицинског особља.
5. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад ће обезбедити адекватну покривеност зграде у Ул. краља Петра I видео надзором, тако да путања којом се спроводе лица до канцеларија инспектора буде под функционалним видео надзором, уз чување тако насталих снимака не краће од 30 дана.

6. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад ће обезбедити да се време почетка задржавања лица у сваком конкретном случају рачуна у складу са важећим прописима.
7. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад ће у записнике о задржавању уносити потпуне податке о пружању здравствене помоћи задржаном лицу у просторијама за задржавање, тако да записник садржи податке о свим обављеним прегледима.
8. Министарство унутрашњих послова ће у свим испитним поступцима које води Заштитник грађана одговорити на све захтеве и Заштитнику грађана доставити све потребне информације у складу са законом, како би у потпуности остварило законом прописану сарадњу са Заштитником грађана.
9. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, ће са садржином напред наведених препорука упознати све подручне полицијске управе, а полицијске управе ће са садржином напред наведених препорука упознати све полицијске станице на њиховим подручјима и обезбедити њихово доследно спровођење.

Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Полицијска управа Нови Сад, обавестиће Заштитника грађана о поступању по овим препорукама у року од 60 дана од дана пријема овог извештаја.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

мр Зоран Пашалић

Доставити:

- МУП, Кабинет министра,
- ПУ Нови Сад,
- у спис предмета.